

проводилися протягом 2012 – 2016 років (9 – 13 рік після садіння), що припадає на період повного плодоношення дерев вишні.

Проведеними дослідженнями встановлено: – середньорічна урожайність всіх досліджуваних сортів і елітних форм була високою як для вишневих насаджень у пору повного плодоношення; за середньою масою великі плоди (від 6,5 до 7,5 г) мали сорти Іскра (6,8 г), Мрія (7,2) і Оптимістка (7,4). Дуже великі плоди (понад 8 г) були у сортів Жадана (8,3), Зоря (8,2) та елітних форм №11773 (8,1) і №12956 (8,3); плоди всіх досліджуваних

сортів придатні до різних видів технічної переробки, зокрема заморожування; всі досліджувані сорти і елітні форми мають надзвичайно привабливі на вигляд плоди, які відзначаються високими смаковими властивостями; на 16 рік після садіння в сад дерева досліджуваних сортів досягли оптимальних ростових параметрів; у період повного плодоношення дерева досліджуваних сортів потребують омолоджуючої обрізки, що повинно забезпечити щорічний ріст пагонів і відновлення на них генеративних утворень для подовження строку продуктивної експлуатації насаджень.

УДК 633.4

Летяк С. М., магістр агробіологічного факультету

Науковий керівник – канд. с-г. наук, доцент кафедри кормовиробництва, меліорації і метеорології Ковбасюк П. У.

Національний університет біоресурсів і природокористування України

e-mail: kafedra-kormoviobnitsstvo@ukr.net

СІЯНІ ВИСОКОПРОДУКТИВНІ БОБОВО-ЗЛАКОВІ ТРАВСТОЇ

Актуальними питаннями сучасного кормовиробництва є забезпечення тварин в достатній кількості повноцінними, збалансованими, високобілковими кормами. У вирішенні цієї проблеми важливе місце посідають бобово-злакові травостої. Вони цінні за вмістом перетравного протеїну і таких незамінних кислот як триптофан, метіонін, лізин та вітамінів.

З метою більш повного використання факторів середовища та усунення негативного впливу видів травосуміші а, відтак, забезпечення бобових видів необхідними умовами, подовження їх продуктивного довголіття злакові і бобові висівали окремими смугами. Для створення смуг насіннєвий ящик ділили металевими перегородками і злакові та бобові види висівали окремо через два-три ряди.

В травостоях вивчалися лядвенець рогатий, костриця лучна, тонконіг лучний. Дослідження проводилися протягом 2015-2016 років польовими та лабораторними методами, в умовах ТОВ «МАЯК» Київської обл., Згурівського району. Ґрунти дослідної ділянки – чорнозем типовий ма-

логумусний за гранулометричним складом грубопилувато – середньосуглинковий. Повторність – чотириразова, розміщення варіантів систематичне. Площа дослідної ділянки – 100м², облікової – 50 м². У дослідженнях використовували загальноприйняті методики з кормовиробництва лувківництва та рослинництва.

На основі досліджень нами встановлено, що найвищу врожайність травосумішки формували при смуговому способі сівби – 36,8-52,7 т/га зеленої та 60-109 сухої маси. Травосумішки я висівалися не смугами формували урожайність значно нижчу, з малим вмістом протеїну.

На основі проведених дослідів слід зробити висновок, що в рівних умовах зростання найвища врожайність, збір кормових одиниць сирого протеїну, та найбільший вміст його в кормовій одиниці (145-155г) забезпечувалися в травостоях висіяних смугами.

Подальші дослідження слід зосередити на вивченні в смугових посівах еспарцетів, та інших бобових культур.

УДК 631.5: 631.8: 635.67

Лиховид П. В., аспірант кафедри землеробства

Херсонський державний аграрний університет

e-mail: pavel.likhovid@gmail.com

ФОТОСИНТЕТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПОСІВІВ КУКУРУДЗИ ЦУКРОВОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ГЛИБИНИ ОРАНКИ, ФОНУ ЖИВЛЕННЯ ТА ЗАГУЩЕННЯ ПОСІВІВ ПРИ КРАПЛИННОМУ ЗРОШЕННІ

Кукурудза цукрова є цінною овочевою культурою, яка має високі перспективи на Україні. Розширення площ її вирощування, поліпшення технології виробництва здатне суттєво знизити

імпорт продукції, краще задовольнити потреби населення.

Метою досліджень було вивчення та вдосконалення технології вирощування кукурудзи цукро-

вої в умовах зони Сухого Степу України за краплинного зрошення. Польові досліди проводили протягом 2014-2016 рр. на зрошуваних землях СК «Радянська земля» Білозерського району Херсонської області згідно сучасних стандартів методики дослідної справи в агрономії. Тематикою досліджень було передбачено вивчення таких елементів агротехнології: фактор А — глибина основного обробітку ґрунт (полицевої оранки) на 20-22 і 28-30 см; фактор В — фон живлення (без добрив, $N_{60}P_{60}$, $N_{120}P_{120}$); фактор С — густина рослин культури 35, 50, 65, 80 тис/га.

Фотосинтетичний потенціал посівів — показник, який вказує на сумарну листову поверхню, яка брала участь у фотосинтезі у певний період вегетації рослини. Фотосинтетичний потенціал посівів розраховували за Ничипоровичем з урахуванням тривалості міжфазних періодів культури та площі її листового апарату.

Максимальним фотосинтетичним потенціалом характеризувались посіви на варіантах із полицевою оранкою на глибину 20-22 см, внесенням

мінеральних добрив нормою $N_{120}P_{120}$ та густиною рослин 80 тис/га, а мінімальним — на неудобрених ділянках за густоти посівів 35 тис/га та полицевої оранки на глибину 20-22 см. За фазою росту і розвитку культури спостерігалось поступове наростання фотосинтетичного потенціалу за рахунок збільшення площі листового апарату культури. Міжфазний фотосинтетичний потенціал посівів кукурудзи цукрової у період від 3-5 листків до початку молочно-воскової стиглості зерна коливався за варіантами досліду в межах від 0,33 до 1,08 млн. м²/га за добу.

Фотосинтетичний потенціал посівів є інтегративним показником, який поєднує в собі тривалість вегетації культури, площу її листової поверхні та густоту рослин. Високі його значення не є гарантом високої продуктивності. Так, на варіантах із максимальним загущенням фотосинтетичний потенціал за рахунок великої кількості рослин на одиниці площі є найбільшим, однак це не відповідає біології культури, веде до стресу, і врожайність знижується.

УДК 631.523.4/.524/.527.5:633.11 «321»:378.4 БНАУ

Лозінська Т. П., канд. с.-г. наук, доцент кафедри лісівництва, ботаніки та фізіології рослин

Білоцерківський національний аграрний університет

e-mail: tet.70@mail.ru

МІНЛИВІСТЬ І УСПАДКУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКИ ЦІННИХ ОЗНАК У ГІБРИДІВ ПЕРШОГО ПОКОЛІННЯ ПШЕНИЦІ ЯРОЇ В УМОВАХ ДОСЛІДНОГО ПОЛЯ БНАУ

Створення сортів пшениці м'якої ярої з високим потенціалом урожайності та адаптивності продовжує залишатись актуальним завданням у селекції цієї культури. Разом з тим, селекція пшениці на підвищення продуктивності є одним з найскладніших напрямків, що пов'язано з великим обсягом оцінки селекційного матеріалу за різними господарсько цінними ознаками.

Успіх у селекції на продуктивність і якість продукції залежить від вихідного матеріалу, методів добору, оцінок та контролю прояву ознак на всіх етапах селекційного процесу.

Досвід відомих селекціонерів показує, що для схрещування необхідно використовувати, з одного боку, такі форми, яким властиві яскраво виражені ознаки, потрібні для нових сортів, а з іншого, — батьківські форми, що мають найменше негативних господарських та біологічних ознак, що дасть змогу отримати цінний селекційний матеріал.

Матеріалом для досліджень слугували 7 сортів пшениці м'якої ярої різного генеалогічного походження вітчизняної та зарубіжної селекції, 12 внутрішньовидових гібридних комбінацій. Сорти та гібридний матеріал, створений на їх основі, досліджували за основними господарсько цінними ознаками.

Показано, що в більшості проведених обрахунків структурного аналізу довжини колосу, кількості колосків та зерен в колосі, маси зерна з колоса в гібридному матеріалі першого покоління вищі, ніж у батьківських компонентів, що вказує на домінування та наддомінування за ознаками елементів продуктивності рослин.

Аналіз успадкування елементів продуктивності головного колосу в гібридних комбінаціях F_1 свідчить, що ступінь домінантності змінюється залежно від місця материнської форми та підбору батьківських пар для схрещування.

На досить високому рівні успадковувалися довжина колоса, кількість колосків і зерен та маса зерна у ньому (75,0-96,9 %), що дає можливість виділити цінні генотипи вже в F_2 і вести селекцію на високу продуктивність.

Таким чином, для подальших досліджень виділено гібридні комбінації Рання 93/Елегія миронівська, Елегія миронівська/Рання 93, Рання 93/Сімкода миронівська, Сімкода миронівська/Рання 93, Рання 93/Героїня, Героїня/Рання 93, Рання 93/Ажурная, Ажурная/Рання 93, Рання 93/Трізо, Трізо/Рання 93, Рання 93/ Вітка, Вітка/Рання 93.